

Strateški grant za dobro upravljanje

Trag fondacija, u partnerstvu sa organizacijama **Proaktiv**, **Inženjeri zaštite životne sredine** i **Svetionik**, objavljuje poziv za prijavu na program podrške organizacijama civilnog društva Strateški grantovi za dobro upravljanje. Program podrške se sprovodi u okviru projekta **Impuls zajednice – lokalne akcije za promene**, koji finansijski podržava **Evropska unija**.

Projekat Impuls zajednice usmeren je na jačanje participativne demokratije, dobrog upravljanja i otpornosti civilnog društva u Srbiji kroz podršku lokalnim akterima koji pokreću promene u svojim zajednicama. Polazeći od uverenja da održive društvene promene nastaju onda kada građani i građanke imaju prostor, znanje i resurse da se organizuju i utiču na procese donošenja odluka, projekat podržava inicijative koje doprinose većoj transparentnosti, odgovornosti institucija, uključivanju građana i građanki i razvoju saradnje između civilnog društva, lokalnih zajednica i drugih relevantnih aktera.

U tom okviru, ovaj program namenjen je organizacijama civilnog društva koje su snažno povezane sa zajednicama u kojima deluju i koje kroz svoj rad doprinose rešavanju pitanja od javnog interesa. Program kombinuje finansijsku podršku za strateško programsko delovanje organizacija sa izgradnjom kapaciteta, mentorskom podrškom i komponentom mobilizacije lokalnih resursa, sa ciljem da organizacije istovremeno ojačaju svoj uticaj u zajednici i unaprede svoju dugoročnu održivost.

Opis programa

Ovaj program osmišljen je kao podrška organizacijama civilnog društva koje imaju važnu ulogu u unapređenju dobrog upravljanja na lokalnom nivou i koje kroz svoj rad doprinose većoj transparentnosti, odgovornosti institucija, uključivanju građana i građanki u procese donošenja odluka i jačanju saradnje u zajednici. Namenjen je organizacijama koje su snažno povezane sa zajednicama u kojima deluju i uživaju poverenje građana i građanki. Reč je o organizacijama koje kroz dugoročniji i strateški pristup doprinose rešavanju pitanja od javnog interesa.

Podrška u okviru programa usmerena je na jačanje strateškog i programskog delovanja organizacija, odnosno njihovog rada na temama od javnog interesa koje su relevantne za dobro upravljanje. To podrazumeva unapređenje pristupa radu sa građanima i građankama, osnaživanje organizacija da razvijaju saradnju sa različitim akterima u zajednici, uključujući institucije, medije, aktiviste i aktivistkinje, privredne subjekte i druge aktere civilnog društva.

Program, pored finansijske podrške, obuhvata i dodatne vidove podrške koji doprinose dugoročnom jačanju organizacija. To uključuje učešće u programu izgradnje kapaciteta, mentorski i stručni rad sa organizacijama, kao i podršku u razvijanju pristupa za mobilizaciju građana i građanki, unapređenje vidljivosti i uticaja u zajednici i širenje baze podrške za njihov rad.

Poseban deo programa odnosi se na prikupljanje sredstava u zajednici, prvenstveno finansijskih sredstava od građana i građanki, malih i srednjih preduzeća, preduzetnika i velikih kompanija. U okviru tog segmenta, organizacije će, uz obuku, mentorski rad i praktičnu pomoć, razvijati pristupe za prikupljanje sredstava od građana, građanki i privrednih subjekata u svojim zajednicama, u vezi sa svojim programskim delovanjem i širom društvenom misijom. U tom procesu biće im dostupna i dodatna finansijska podrška kroz grant koji duplira prikupljena sredstva (matching grant). Na taj način, program ne doprinosi samo jačanju rada organizacija u oblasti dobrog upravljanja, već i njihovoj finansijskoj nezavisnosti, dugoročnijoj održivosti, snažnijem osloncu u zajednici i većoj sposobnosti da nastave da deluju na pitanjima od javnog interesa.

Ko može da se prijavi

Program je namenjen organizacijama civilnog društva koje imaju prepoznatu ulogu u rešavanju pitanja od javnog interesa i kapacitet da kroz participativan rad sa građanima i građankama doprinesu većoj transparentnosti, odgovornosti institucija i jačanju saradnje u zajednici. Posebno se ohrabruju da se prijave organizacije koje imaju iskustvo u mobilizaciji građana, saradnji sa različitim lokalnim akterima i prikupljanju sredstava u zajednici.

Na program se mogu prijaviti organizacije koje ispunjavaju sledeće uslove:

- registrovane su kao udruženja građana ili fondacija na teritoriji Republike Srbije;
- deluju najmanje tri godine;
- imaju dokazano prisustvo i prepoznatu ulogu u zajednicama u kojima deluju;
- deluju u jednoj ili više oblasti relevantnih za dobro upravljanje i pitanja od javnog interesa;
- imaju prethodno iskustvo u prikupljanju sredstava od građana i građanki, malih i srednjih preduzeća, preduzetnika i kompanija;
- nisu obuhvaćene restriktivnim merama Evropske unije.

Prijave pojedinaca, neformalnih grupa, profitnih inicijativa, državnih institucija i vladinih tela, organa lokalne samouprave, javnih ustanova, obrazovnih i kulturnih institucija, međunarodnih organizacija, kao i političkih organizacija i partija, neće biti razmatrane.

Oblast podrške

Kroz ovaj program biće podržane aktivnosti koje doprinose unapređenju dobrog upravljanja, naročito na lokalnom nivou, jačanju učešća građana i građanki u procesima donošenja odluka, većoj transparentnosti i odgovornosti institucija, kao i razvoju saradnje između organizacija civilnog društva, građana i građanki, lokalnih institucija, medija i drugih aktera u zajednici. Podrška je namenjena aktivnostima koje proizlaze iz strateškog i programskog delovanja organizacije i koje imaju jasno uporište u potrebama i prioritetima zajednice.

Sredstva dodeljena kroz program mogu se koristiti za različite aktivnosti koje doprinose ciljevima programa, uključujući:

- konsultacije, dijalog i saradnju između različitih aktera u zajednici, uključujući građane i građanke, organizacije civilnog društva, lokalne institucije, medije i druge relevantne aktere;
- organizaciju javnih događaja, diskusija, radionica, sastanaka, konferencija i drugih aktivnosti koje podstiču učešće građana i građanki i javni dijalog;
- aktivnosti zagovaranja, praćenja javnih politika i budžeta, kao i druge aktivnosti koje doprinose većoj transparentnosti, odgovornosti i participaciji;
- razvoj i primenu novih ili inovativnih pristupa u radu sa građanima i građankama i u jačanju saradnje u zajednici;
- komunikacione, informativne i medijske aktivnosti koje doprinose većoj vidljivosti tema od javnog interesa, boljem informisanju građana i građanki i jačanju podrške u zajednici;
- izradu i distribuciju edukativnih, promotivnih i informativnih materijala;
- istraživanja, analize, mapiranja i druga prikupljanja podataka relevantna za pitanja od javnog interesa u zajednici;
- aktivnosti usmerene na jačanje organizacionih kapaciteta koji su neposredno povezani sa sprovođenjem programa, uključujući unapređenje pristupa radu sa građanima i građankama, saradnju sa partnerima i razvoj kapaciteta za mobilizaciju lokalnih resursa;

- aktivnosti usmerene na mobilizaciju lokalnih resursa i prikupljanje sredstava od građana i građanki, preduzetnika, malih i srednjih preduzeća i kompanija, u skladu sa ciljevima programa i razvojnim pravcem organizacije.

Iznos i trajanje podrške

Kroz program će biti podržano 10 organizacija civilnog društva.

Podržane organizacije moći će da dobiju osnovnu finansijsku podršku u iznosu do **12.000 evra** za sprovođenje aktivnosti u okviru programa, u trajanju **do 12 meseci**.

U okviru osnovnog granta, organizacije su u obavezi da planiraju sredstva za sprovođenje kampanje prikupljanja sredstava u zajednici, u iznosu do 10% osnovnog granta. Ta sredstva namenjena su pripremi i sprovođenju kampanje prikupljanja sredstava od građana i građanki, malih i srednjih preduzeća, preduzetnika i kompanija.

Nakon završetka perioda sprovođenja aktivnosti finansiranih iz osnovnog granta, organizacije ulaze u narednu fazu programa, koja je usmerena na prikupljanje sredstava u zajednici. Kampanja prikupljanja sredstava može trajati do 6 meseci.

Organizacije koje tokom kampanje uspeju da prikupe najmanje **2.000 evra** iz navedenih izvora moći će da se kvalifikuju i za grant koji duplira prikupljena sredstva, u maksimalnom iznosu do 3.000 evra.

Po završetku kampanje, organizacije će moći da koriste sredstva prikupljena u zajednici, kao i sredstva dodeljena kroz grant koji duplira prikupljena sredstva, za institucionalni razvoj, redovne aktivnosti i operativne troškove, u skladu sa odobrenim planom i pravilima programa.

Ukupno učešće u programu, kroz sve njegove faze, može trajati do 24 meseca. Ovaj period obuhvata sprovođenje aktivnosti finansiranih iz osnovnog granta, kampanju prikupljanja sredstava u zajednici, korišćenje sredstava prikupljenih u kampanji i sredstava dodeljenih kroz grant koji duplira prikupljena sredstva, kao i izveštavanje.

Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Sredstva dodeljena kroz program namenjena su sprovođenju programskih aktivnosti organizacije u oblasti dobrog upravljanja, uključivanjem građana i građanki, saradnjom sa lokalnim akterima i prikupljanjem sredstava u zajednici. Troškovi treba da budu jasno povezani sa ciljevima programa, realno planirani i u neposrednoj vezi sa aktivnostima koje organizacija sprovodi u okviru podrške.

Sredstva dodeljena kroz program ne mogu se koristiti za:

- aktivnosti i troškove koji nisu u neposrednoj vezi sa ciljevima programa i odobrenim predlogom aktivnosti;
- troškove nastale pre zvaničnog početka realizacije podrške, uključujući i troškove pripreme prijave;
- aktivnosti koje imaju isključivo stranački ili partijsko-politički karakter;
- troškovi PDV-a, akciza i drugih posebnih poreza na potrošnju, kao i bilo koji drugi sličan porez, carine ili naknade sa istim dejstvom;
- administrativne kazne, prekršajne kazne, druge novčane kazne, penali i povezani pravni troškovi;
- aktivnosti koje izazivaju diskriminaciju po bilo kom osnovu ili su suprotne zakonodavstvu Republike Srbije i Evropske unije;

- donacije, grantove ili drugu finansijsku podršku trećim licima;
- pokrivanje dugova, gubitaka, kamata i sudskih troškova;
- troškove kursnih razlika i gubitaka usled promene kursa;
- troškove luksuza, reprezentacije i alkoholnih pića, uključujući, na primer, putovanja prvom klasom;
- kupovinu zemljišta, objekata i druge kapitalne investicije koje nisu neposredno povezane sa sprovođenjem programa;
- kupovinu opreme koja nije direktno neophodna za realizaciju aktivnosti;
- troškove koji su već finansirani iz drugih izvora za istu namenu;
- troškove koji ne mogu biti jasno dokumentovani, opravdani i potkrepljeni odgovarajućom pratećom dokumentacijom;
- troškove nastale usled nepoštovanja procedura ili ugovornih obaveza;
- troškove iznad zakonski dozvoljenih limita.

Proces odabira

Proces odabira organizacija za podršku realizovaće se u **dve faze**. U **prvoj fazi**, zainteresovane organizacije podnose **koncept notu i okvirni budžet**. U ovoj fazi vršiće se provera ispunjenosti **osnovnih administrativnih uslova** za učešće u programu, kao i **programska procena prijave**. Posebno će se posmatrati da li organizacija strateški deluje u oblastima relevantnim za dobro upravljanje i pitanja od javnog interesa, da li ima dokazano prisustvo i prepoznatu ulogu u zajednici, na koji način uključuje građane i građanke i druge aktere u svoj rad, da li ima prethodno iskustvo u mobilizaciji lokalnih resursa, kao i da li je problem koji želi da adresira relevantan, jasno obrazložen i usklađen sa ciljevima programa. U ovoj fazi procenjivaće se i osnovna logika predloženog delovanja, odnosno da li se predlog smisleno nadovezuje na dosadašnji rad organizacije i daje osnov za dalju razradu. Na osnovu ove procene, Selekcioni odbor će sačiniti uži izbor organizacija koje ulaze u narednu fazu procesa.

Sa organizacijama koje uđu u uži izbor biće organizovan **konsultativni sastanak**, sa ciljem dodatnog predstavljanja programa, razmene informacija i davanja povratnih komentara na dostavljene koncept note. Ovaj korak je osmišljen tako da organizacijama pruži prostor da bolje razumeju očekivanja programa i da, na osnovu razgovora i dobijenih smernica, pripreme svoje detaljne predloge projekata.

U **drugoj fazi**, organizacije iz užeg izbora podnose **detaljan predlog projekta i precizan budžet**. Na osnovu procene detaljnih predloga, Selekcioni odbor donosi konačnu odluku o organizacijama koje će dobiti podršku. U ovoj fazi procena će se zasnivati na istim kriterijumima kao u prvoj fazi, ali uz detaljniju razradu predloga. Posebno će se ceniti jasnoća i razrađenost cilja projekta, kvalitet i logična povezanost planiranih aktivnosti sa problemom koji se adresira, očekivani rezultati i uticaj u zajednici, kvalitet saradnje sa građanima i građankama i drugim akterima, realističnost pristupa mobilizaciji lokalnih resursa, kao i usklađenost vremenskog okvira, budžeta i planiranih aktivnosti. Dodatno će se procenjivati i rizici sprovođenja, kao i održivost pristupa koji organizacija predlaže.

Procedura prijave, rokovi i napomene

Organizacije koje žele da konkurišu za ovaj program potrebno je da popune onlajn prijavu.

Uz prijavu je potrebno priložiti:

1. **koncept notu** u formularu koji možete preuzeti [ovde](#);
2. **okvirni budžet** u formularu koji možete preuzeti [ovde](#).

Organizacije koje uđu u uži izbor biće pozvane da učestvuju u konsultativnom sastanku, nakon čega će dobiti formulare za drugu fazu prijave, odnosno za detaljan predlog projekta i detaljan budžet.

Prijave se podnose isključivo onlajn, putem sledećeg linka ovde. Rok za podnošenje koncept nota je 22.06.2026. godine, do 23:59 časova.

Sve organizacije koje dostave ispravnu prijavu sa pratećom dokumentacijom u naznačenom roku i na naznačeni način dobiće potvrdu da je njihova prijava primljena. Nepotpune prijave, kao i prijave dostavljene nakon isteka roka, neće biti razmatrane.

Očekivano vreme početka implementacije podržanih projekata je **oktobar 2026. godine.**

Kako bi zainteresovane organizacije dobile dodatne informacije o programu i procesu prijave, Trag fondacija će organizovati **onlajn info sesiju** posvećenu predstavljanju poziva i odgovaranju na pitanja u vezi sa konkurisanjem. Info sesija biće održana **03.06.2026.** sa početkom u **13:00 časova.** Zainteresovane organizacije mogu se prijaviti za info sesiju putem sledećeg linka **ovde.**

Za sva dodatna pitanja u vezi sa pozivom, organizacije se mogu obratiti putem imejl adrese: **podrska@tragfondacija.org.**